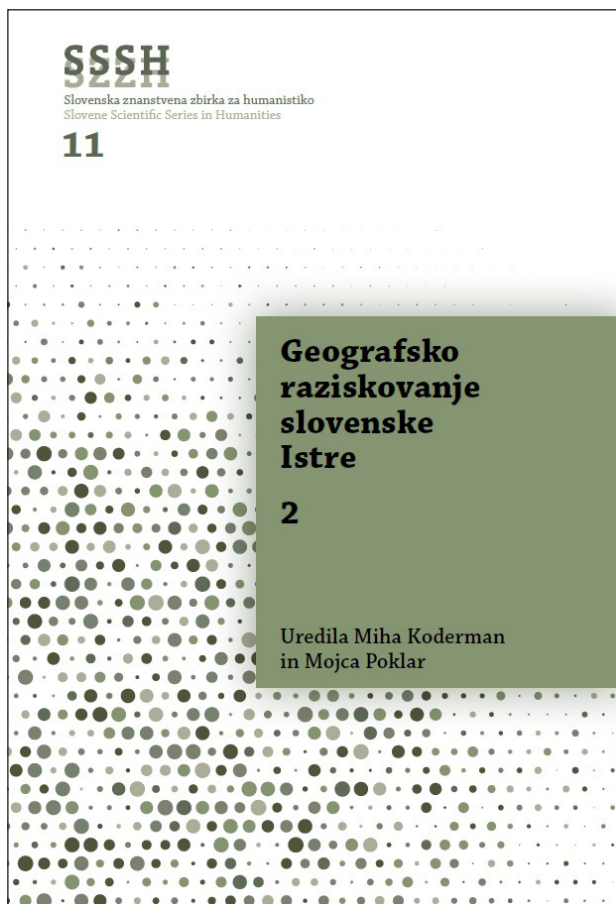

GEOGRAFSKO RAZISKOVANJE SLOVENSKE ISTRE 2

Miha Koderman in Mojca Poklar (urednika): *Geografsko raziskovanje slovenske Istre 2*. Koper, Založba Univerze na Primorskem, 2024, 223 strani.

Monografija *Geografsko raziskovanje slovenske Istre 2* je enajsta knjiga v zbirki *Slovenske znanstvene zbirke za humanistiko* (SZZH) Založbe Univerze na Primorskem in predstavlja nadaljevanje prve geografske knjige v tej zbirki, ki je izšla v letu 2021. Pričujoča monografija prinaša rezultate izbranih raziskav edinstvenega in izjemnega območja slovenske Istre, ki so bile opravljene s terenskim in kabinetnim delom sodelavcev in študentov z Oddelka za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem.

Vsebina monografije je razdeljena v pet poglavij, ki podajajo izsledke raziskav območja med Tržaškim zalivom in Kraškim robom. V knjigi so predstavljene pretežno (geografske) aktualne vsebine s področja podnebnih sprememb in ranljivosti slovenske obale, prostorskega in poselitvenega razvoja v urbanih in podeželskih naseljih, antropološko-geografskega pogleda na revitalizacijo odslužene infrastrukture v prostoru, spremembe v rabi zemljišč ter razvojnih možnosti na podeželju. Vsebina je podkrepljena z avtorskimi fotografijami in tematskimi zemljevidi, ki pomembno dopolnjujejo besedilo in prinašajo prispevkom dodatno kakovost.

V začetnem poglavju avtorici **Mojca Poklar** in **Valentina Brečko Grubar** predstavljata rezultate analize in kartiranja ranljivosti slovenske obale, kjer so visoke obale bolj izpostavljene abraziji, nizke obale pa pogostejšim in obsežnejšim poplavam. Z uporabo geografskih informacijskih sistemov sta avtorici izvedli ocenjevanje ranljivosti z vidika izbranih fizičnogeografskih kazalnikov in ugotovili, da 8,6 % slovenske obale lahko uvrstimo med visoko in zelo visoko ranljiva območja. Obravnavana tematika je splošno aktualna in pomembna tudi za odločevalce v prostoru.

Miha Koderman in **Nataša Kolega** v drugem poglavju predstavita najnovejše urbanizacijske procese v naseljih Lucija in Sveti Peter v občini Piran, kateri sta od druge polovice 20. stoletja beležili intenziven prostorski razvoj, sicer značilen za celotno slovensko Istro. Na primeru mestnega in podeželskega naselja so s spremembo mej pozidanih območij, določenih na podlagi letalskih posnetkov, evidentirani novejši urbanizacijski procesi, ki jih avtorja preučita po posameznih obdobjih.

Poglavje avtorice **Alenke Janko Spreizer** odkriva značilnosti *Parenzane – Poti zdravja in prijateljstva*, ki poteka po nekdanji trasi ozkotirne železnice Trst–Poreč in povezuje Italijo, Slovenijo in Hrvaško. V poglavju avtorica med drugim predstavi pobude za ohranjanje trase nekdanje železnice, ustanovitev muzeja, vzpostavitev *Poti zdravja in prijateljstva* ter ideje različnih tematskih poti, oblikovanih s pomočjo študentov, ki bi Parenzano obiskovalcem predstavile z dodatnimi in dopolnjenimi vsebinami.

Avtorji četrtega poglavja **Valentina Brečko Grubar**, **Mojca Poklar** in **Borut Stojiljković** kvantitativno in kvalitativno analizirajo spremembe rabe zemljišč v naseljih Dvori, Movraž in Rakitovec, kot se izkazujejo skozi obdobje dveh stoletij. V prispevku so, poleg grafične primerjave rabe zemljišč v franciscejskem katastru in v letu 2020, podani poglobljeni izsledki anket in delno strukturiranih intervjujev z domačini, ki kvalitativno dopolnjujejo podatke in dodatno odstirajo vzroke za spremembe rabe zemljišč.

Zadnje poglavje avtorjev **Valentine Brečko Grubar**, **Branke Razpet** in **Mihe Kodermana** predstavlja raziskavo razvojnih možnosti v izbranih naseljih slovenske Istre – Podpeči, Rakitovcu in Zazidu. Podana je podrobna analiza mnenj prebivalcev o razvojnih priložnostih, ki so bila pridobljena z metodo anketiranja in strukturiranih intervjujev. Domačini so med pomembnejšimi razvojnimi priložnostmi izpostavili predvsem možnosti (samo)zaposlitve v bližini naselij in potrebo po ohranjanju kulturne pokrajine.

Avtorji monografije so v svojih raziskavah postavili temelje za nadaljnje preučevanje in poglobljanje izbranih tematik. V študijah primerov z območja slovenske Istre so bili intenzivno vključeni tudi študenti, ki so v raziskovalnem procesu pridobili veliko uporabnega in praktičnega znanja ter kompetenc, kar daje knjigi precejšnjo dodatno vrednost. Podobno kot prva, je tudi pričujoča monografija dostopna v tiskani in elektronski obliki na spletnih straneh Založbe Univerze na Primorskem (na naslovu <https://hippocampus.si/isbn/978-961-293-300-5/>).

Adrijana Perkon

ZAZNAVE LJUBLJANSKIH SOSESK

Marko Krevs: Zaznave ljubljanskih sosesk. Ljubljana, Založba Univerze v Ljubljani, 2024, 214 strani.

